

Związek Rzemiosła Polskiego

ul. Miodowa 14, 00-246 Warszawa, tel. +48 22 50 44 200, fax. +48 22 50 44 220, www.zrp.pl, zrp@zrp.pl

Uwagi Związku Rzemiosła Polskiego do Polskiego Ładu *na podstawie bieżącej praktyki*

Od 1 stycznia 2022 roku obowiązują przepisy ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw - obszerny pakiet zmian przepisów podatkowych. Nowe przepisy weszły w życie z 1-miesięcznym *vacatio legis*, pomimo powszechnego sprzeciwu partnerów społecznych, w tym Związku Rzemiosła Polskiego i postulatów przedłużenia wejścia w życie zmian na 1 stycznia 2023 roku.

W ocenie Związku, Polski Ład doprowadził przede wszystkim do chaosu w pierwszych tygodniach obowiązywania nowych przepisów oraz zwiększenia obciążeń podatkowych przedsiębiorców jak również części pracowników i zleceniobiorców. Brak szerokich konsultacji społecznych na etapie projektowania przepisów jak również pośpiech legislacyjny doprowadziły do sytuacji, w której stosowanie wielu przepisów budzi wątpliwości podatników. Oprócz zwiększonych obciążeń fiskalnych oraz dodatkowych obowiązków związanych z Polskim Ładem, ustawodawca zrzuca na przedsiębiorców koszty niepewności stosowania nowych przepisów i braku stabilności ich interpretacji.

Uważamy, że obowiązujące przepisy wymagają modyfikacji, aby wyeliminować największe niejasności oraz w sposób bardziej proporcjonalny zrealizować cele Polskiego Ładu, jak również zniwelować obciążenia podatkowe najmniejszych firm. Większość przedsiębiorców częściowo dostosowała się już do zmian, wybierając formę opodatkowania jak również wdrażając odpowiednie zmiany organizacyjne oraz w zakresie oprogramowania. Oznacza to, że na obecnym etapie całkowite odwrócenie zmian przyniosłoby dodatkowe koszty zarówno po stronie przedsiębiorców jak i budżetu. W aktualnie bardzo niekorzystnych warunkach ekonomicznych i politycznych, polscy przedsiębiorcy oczekują przede wszystkim stabilizacji przepisów podatkowych oraz jasnych wykładni przepisów.

Poniżej przedstawiamy postulaty Związku Rzemiosła Polskiego, uwzględniające bieżące problemy występujące w praktyce stosowania nowych przepisów, w szczególności w kontekście sytuacji małych firm rzemieślniczych.

1. Proponujemy wydłużenie terminu na zmianę formy opodatkowania dla wszystkich przedsiębiorców do końca roku

Początek obecnego roku to dla przedsiębiorców oraz służb finansowo księgowych okres niepewności związanej z nowymi przepisami oraz konieczność podjęcia trudnej decyzji

związanej z wyborem najkorzystniejszej formy opodatkowania w nadchodzącym roku podatkowym. W obliczu aktualnej presji inflacyjnej, możliwych kolejnych fal epidemii, czy recesji, prognozy dochodów w wielu branżach mogą okazać się nietrafione, a od tego przede wszystkim zależy ewentualna opłacalność danej formy opodatkowania. Sytuację przedsiębiorcy utrudniają dodatkowo zmieniające się interpretacje przepisów Polskiego Ładu. Decyzje podjęte dzisiaj, mogą okazać się dla przedsiębiorcy kosztowne, o ile jego przewidywania się nie sprawdzą lub wykładnia nowych przepisów okaże się dla niego niekorzystna. W Polskim Ładzie ryzyko „nietrafionego” wyboru formy opodatkowania drastycznie wzrasta m.in. ze względu na wprowadzenie nowej „daniny” w formie składki zdrowotnej, jak również istotne zmiany w konstrukcji opodatkowania wg skali podatkowej, które dla pewnego poziomu dochodów powodują znaczące zróżnicowanie obciążenia fiskalnego tych samych dochodów.

Jeśli intencją ustawodawcy jest większa sprawiedliwość opodatkowania oraz faktyczna pomoc przynajmniej części przedsiębiorców w wychodzeniu z pandemii - proponujemy umożliwienie zmiany formy opodatkowania wszystkim podatnikom prowadzącym działalność gospodarczą do końca danego roku podatkowego lub nawet w terminie złożenia rocznego zeznania podatkowego, kiedy już przedsiębiorca posiada wiedzę o zrealizowanych w danym roku dochodach.

2. Mechanizm „podwójnego” obliczania zaliczek – proponujemy wprowadzenie możliwości rezygnacji z poboru niższych zaliczek dla wszystkich podatników

Zgodnie z przepisami Polskiego Ładu (ustawa z dnia 27 stycznia 2022 r. przewidująca przedłużenie terminu poboru zaliczki), wysokość zaliczki u pracowników czy zleceniobiorców osiągających miesięczny przychód do 12 800 zł brutto, powinna być pobierana w wysokości nie wyższej, niż kwota zaliczki obliczanej na zasadach działających do 31 grudnia 2021 r. Pobieranie zaliczki w niższej wysokości sprowadza się de facto do odroczenia terminu poboru zaliczki wg nowych przepisów, ale docelowo podatek powinien być rozliczony na nowych zasadach. Wystąpią więc sytuacje, w których np. pracownik rezygnuje z ulgi dla klasy średniej (np. przewidując, że przez część roku będzie osiągał dochody z zasiłku, które nie wliczają się do ulgi dla klasy średniej, mogą to być kobiety planujące ciążę), akceptując niższe wynagrodzenie, ale i tak w wyniku zastosowania przez płatnika ww. przepisów – otrzyma wyższą pensję, a po zakończeniu roku, zamiast zwrotu podatku, pracownik może mieć niedopłatę.

Wniosek o nieprzedłużanie terminów poboru zaliczki wg tego mechanizmu, może złożyć podatek, który uzyskuje przychody od płatnika nie odliczającego kwoty zmniejszającej podatek – w praktyce będą to głównie osoby, które nie złożyły u swojego płatnika oświadczenia PIT-2, bo np. jednocześnie uzyskują dochody z emerytury czy działalności gospodarczej. W sytuacji jeśli podatek pracuje u jednego pracodawcy, któremu złożył PIT-2 dla celów zastosowania kwoty zmniejszającej podatek i jednocześnie złoży u pracodawcy rezygnację z ulgi dla klasy średniej, to i tak pracodawca potrąci niższą zaliczkę, niż wynikałoby to z woli pracownika. W praktyce oznaczać to będzie, że jeśli

prawo do ulgi dla klasy średniej dla tego pracownika nie zrealizuje się w skali roku, będzie on musiał w rozliczeniu rocznym dopłacić brakujący podatek.

Mechanizm przedłużenia poboru zaliczki ewidentnie podyktowany był krótkowzrocznymi celami politycznymi. Wprowadzanie „doraźnych” rozwiązań komplikuje system, wprowadza chaos i niepewność podatników co do ich ostatecznych rozliczeń podatkowych.

Ze względu na „pułapki” jakie czyhają na podatników w omawianych przepisach, należy rozważyć możliwość rezygnacji każdego podatnika z mechanizmu przedłużonego poboru zaliczki na podatek. Mogą wystąpić zdarzenia losowe (choroba i zasilek, utrata pracy) lub też wynikające z indywidualnych osiągnięć podatnika (np. premia roczna), które spowodują, że podatnik na koniec roku nie „zmieści” się w widełkach przychodu dla klasy średniej. Stosowanie ulgi dla klasy średniej w trakcie roku w każdej sytuacji powinno być prawem a nie obowiązkiem, aby nie narażać podatników na ewentualną konieczność dopłaty podatku.

3. Postulujemy przywrócenie możliwości opodatkowania w formie karty podatkowej dla wszystkich przedsiębiorców

Środowisko rzemieślnicze nie może zaakceptować likwidacji opodatkowania w formie karty podatkowej dla nowych przedsiębiorców lub dotychczas korzystających z innych form opodatkowania. **Historycznie rzecz ujmując, opodatkowanie w formie karty podatkowej dostępne było dla zakładów rzemieślniczych od prawie 70 lat. Możliwość korzystania z uproszczonych form opodatkowania jest przewidziana w przepisach ustawy o rzemiośle (art. 4 ust. 1 pkt 3 Dz.U. z 2020 r. poz. 2159, który stanowi, że rzemieślnik ma prawo korzystać z uproszczonych (zryczałtowanych) form opodatkowania). Polski Ład, bez konsultacji społecznych i analiz ekonomicznych takich decyzji zaprzepaszcza to długoletnie rozwiązanie.**

Likwidacja karty podatkowej, powoduje drastyczny wzrost kosztów prowadzenia działalności, biurokracji dla najmniejszych usługowych zakładów rzemieślniczych. Likwidacja opodatkowania w formie karty dla „nowych” podatników, powoduje dyskryminację firm, które działają w tych samych uwarunkowaniach (branża, wielkość miejscowości, zatrudnienie). To naruszenie zasady równości w podejmowaniu i wykonywaniu działalności gospodarczej (art. 2 ustawy prawo przedsiębiorców).

ZRP postuluje ponownie o przywrócenie opodatkowania w formie karty podatkowej dla nowych podatników. Proponujemy umożliwienie rozliczenia w formie karty podatkowej przynajmniej podatnikom świadczącym usługi dla ludności (nie świadczących usług dla biznesu B2B). Z opodatkowania kartą mogłyby wówczas korzystać niewielkie zakłady, głównie rzemieślnicze, świadczące niezbędne usługi dla ludności (np. fryzjer, szewc, krawiec, fotograf, etc), co w rezultacie może być korzystne również dla odbiorców tych usług (konsumentów).

4. Wprowadzenie wiążących stawek w zryczałtowanym podatku dochodowym od przychodów ewidencjonowanych

W związku z Polskim Ładem, wielu podatników decyduje się na opodatkowanie na zasadach zryczałtowanego podatku dochodowego, jako korzystniejszą formę rozliczeń. Przy obecnej konstrukcji przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym, które uzależniają stawkę ryczałtu od klasyfikacji statystycznej działalności, wielu podatników będzie narażonych na ryzyko sporów z fiskusem w zakresie prawidłowości zastosowanej stawki ryczałtu. Wraz ze wzrostem popularności ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych w Polskim Ładzie, obawiamy się, że problem sporów podatników z fiskusem na gruncie właściwej stawki ryczałtu będzie się nasilał.

Proponujemy wprowadzenie dla celów zryczałtowanego podatku od przychodów ewidencjonowanych regulacji podobnych do aktualnie obowiązujących w podatku VAT w zakresie Wiążącej Informacji Stawkowej (art. 42a ustawy o VAT). Wiążąca Informacja w zakresie klasyfikacji statystycznej prowadzonej działalności oraz właściwej stawki w zryczałtowanym podatku od przychodów ewidencjonowanych wydawana byłaby przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej (KIS). Zaproponowane rozwiązanie upraszczałoby proces potwierdzenia przez przedsiębiorcę właściwej stawki ryczałtu dla prowadzonej działalności.

5. Obniżka stawek ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych

Polski Ład wprowadził obniżkę stawek zryczałtowanego podatku od przychodów ewidencjonowanych dla wybranych branż (m.in. dla zawodów medycznych oraz architektów i inżynierów – do 14% oraz dla niektórych przychodów związanych ze świadczeniem usług w obszarze IT – do 12%). Obniżka stawki ryczałtu objęła więc tylko wybrane zawody.

Pomimo zapewnienia Ministerstwa Finansów w trakcie konsultacji projektu Ustawy o uwzględnieniu dodatkowych obniżek dla pozostałych branż, nie wprowadzono żadnych dodatkowych redukcji obowiązujących stawek ryczałtu. Związek podtrzymuje postulat, aby proporcjonalna obniżka stawek objęła również przedsiębiorców działających w innych branżach.

Pierwotnie stawki ryczałtu były ustalane przy 3-stopniowej skali podatkowej (18%, 32% oraz 40%). W międzyczasie nastąpiły znaczące modyfikacje opodatkowania, m.in. zlikwidowano najwyższą 40% stawkę podatkową oraz obniżono podstawową stawkę podatkową w skali podatkowej z 18% do 17%, zwiększono limit przychodów, dla których podatnicy mogą wybrać opodatkowanie ryczałtem (z 250.000 Euro do 2.000.000 Euro).

Ustawa przewiduje również podniesienie kwoty wolnej od opodatkowania oraz drugiego progu skali podatkowej. Wraz z powyższymi zmianami, nie nastąpiło proporcjonalne obniżenie wszystkich stawek w zryczałtowanym podatku dochodowym (poza wprowadzoną w ubiegłym roku obniżką stawek dla wybranych branż, głównie wolnych zawodów). **Z powyższych powodów uzasadniona jest proporcjonalna obniżka wszystkich stawek w zryczałtowanym podatku dochodowym, np. z 8,5% do 8%, stawki 5,5% do poziomu 5% oraz stawek podatku 3% do wysokości 2,75%.**

Aktualnie, postulat ten jest dodatkowo uzasadniony likwidacją (dla nowych podatników) karty podatkowej (większość nowo powstałych firm usługowych będzie wybierała opodatkowanie ryczałtem).

6. Ograniczenie biurokracji - możliwość wyboru „ryczałtowego” opłacania składek zdrowotnych przez przedsiębiorcę w trakcie roku i zwolnienie z obowiązku składania comiesięcznych deklaracji ZUS

Jednym z istotnie uciążliwych skutków Polskiego Ładu jest obowiązek comiesięcznego składania deklaracji DRA, nawet dla tych najmniejszych firm, w tym rzemieślniczych, w których przedsiębiorca był jedynym ubezpieczonym. Dotychczas takie firmy nie miały obowiązku składania comiesięcznych deklaracji.

Dostępne informacje pokazują, że koszty obsługi księgowej firm przez biura rachunkowe wzrosły w 2022 roku o ok. 30% - należy przyjąć, że istotna część tej podwyżki wynika z dodatkowych obowiązków związanych z Polskim Ładem, które biura realizują na rzecz swoich klientów. Oznacza to, że oprócz większych obciążeń fiskalnych przedsiębiorców wynikających z Polskiego Ładu, dodatkowo duża część z nich ponosi zwiększone koszty obsługi księgowej.

Postulujemy wprowadzenie możliwości wyboru „zryczałtowanego” opłacania składki zdrowotnej w trakcie roku dla wszystkich przedsiębiorców - obecnie możliwe tylko dla płatników opodatkowanych ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych (opłacanie składki zdrowotnej na podstawie przychodów roku ubiegłego). Podobny mechanizm mógłby zostać wprowadzony również dla pozostałych grup przedsiębiorców, tj. rozliczających się na zasadach ogólnych. Dla przedsiębiorcy osiągającego niewielkie dochody (lub straty) obowiązek comiesięcznego składania deklaracji jest niepotrzebnym obciążeniem – tacy płatnicy mogliby bez uszczerbku dla celu prawidłowego poboru składek, zostać zwolnieni z obowiązku składania deklaracji DRA w trakcie roku – wystarczyłoby złożenie jednorazowe DRA na początku roku, z zadeklarowaniem zryczałtowanej składki zdrowotnej wg wybranej metody. Rozliczenie składki i wyrównanie ewentualnych różnic następowaloby w rocznym rozliczeniu składki zdrowotnej. Taki mechanizm opłacania i rozliczania składki zdrowotnej znacząco odciążałby przedsiębiorców, i realizował cel prostoty rozliczeń w najmniejszych firmach, wśród których duża grupę stanowią firmy rzemieślnicze.

7. Wprowadzenie możliwość odliczenia zapłaconej składki zdrowotnej od dochodu do opodatkowania

Obecny mechanizm obliczania składki zdrowotnej de facto oznacza, że podatnik opłaca podatek od zapłaconej składki („podwójne” opodatkowanie tego samego dochodu) – bowiem składka zdrowotna nie jest rozliczana jako koszt działalności gospodarczej. Postulujemy wprowadzenie możliwości odliczenia zapłaconej składki zdrowotnej od dochodu (u wszystkich podatników), podobnie jak ma to miejsce w odniesieniu do składek na ubezpieczenia społeczne.

8. Obniżanie składki zdrowotnej do wysokości zaliczki na podatek dla osób pełniących funkcję na podstawie powołania

W sposób nieuzasadniony z mechanizmu ograniczania składki zdrowotnej do wysokości podatku (art. 83 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych) zostały wyłączone osoby pełniące funkcje na podstawie aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie (m.in. członkowie zarządu organizacji rzemieślniczych). Postulujemy dodanie do tego przepisu również osoby wymienione w art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy.

9. Weryfikacja przepisów dotyczących tzw. ulgi na zabytki („pałacyk+”) – art. 26hb ustawy o PIT

Polski Ład, wprowadził do przepisów zupełnie nową ulgę podatkową dla właścicieli nieruchomości zabytkowych. Wydaje nam się nieuzasadnione zwiększanie poprzez Polski Ład obciążeń fiskalnych olbrzymiej grupy małych i średnich przedsiębiorców, którzy ciężką pracą przyczyniają się do wzrostu gospodarczego, tworzą miejsca pracy, przy jednoczesnym wprowadzeniu właściwie nieograniczonej kwotowo ulgi w PIT dla właścicieli zabytków. Ulga umożliwia m.in. odliczenie od podstawy opodatkowania 50% wydatków m.in. na prace budowlane przy nieruchomości zabytkowej (bez limitu kwotowego).

Polski Ład dotyka negatywnie większość małych i średnich przedsiębiorców. Wprowadzenie ulgi na zabytki jest tym bardziej rażące, że jednocześnie wszystkim przedsiębiorcom odbiera się prawo do amortyzacji lokali mieszkalnych wykorzystywanych w prowadzonej działalności gospodarczej!

Należy również zauważyć, że mimo deklaracji rządu wspierania polityki mieszkaniowej, brak jest obecnie ulgi podatkowej na zakup lokalu mieszkalnego lub budowę domu przez „przeciętnego” obywatela (przy obecnie szalejących cenach na rynku mieszkaniowym i budowlanym). Aktualnie obowiązuje ulga termomodernizacyjna limitowana kwotą odliczenia w do kwoty 53.000 zł (dla nieruchomości).

W tym kontekście ulga na zabytki stanowi hojny prezent, który ustawodawca podarował najbogatszym podatnikom– umożliwia ona teoretycznie zmniejszenie obciążeń podatkowych do zera (brak limitu ulgi).

10. Ujednolicenie zasad ustalania podstawy obliczania składki zdrowotnej oraz rozszerzenie ulgi dla klasy średniej

Zgodnie z ostatnimi zapowiedziami resortu finansów, ulga dla klasy średniej ma zostać wkrótce rozszerzona również m.in. na emerytów, rencistów i osoby na umowach zleceniach. Zapowiedziane jest również ujednolicenie zasad obliczania podstawy wymiaru składki zdrowotnej z zasadami obliczania podstawy opodatkowania PIT.

Postulujemy jak najszybszą zmianę przepisów w zakresie rozszerzenia ulgi dla klasy średniej oraz wprowadzenie zasad obliczania składki zdrowotnej w sposób analogiczny do ustalania podstawy opodatkowania w podatku dochodowym.

Warszawa, 26 lutego 2022 r.